

prima instanță: I. Raropu
instanța de apel: M. Anton, A. Panov, I. Secrieru

dosarul nr. 2ra-3009/14

ÎNCHEIERE

05 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Popa Gheorghe, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Popa Gheorghe împotriva lui Bunu Ion cu privire la încasarea forțată a prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligației,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Popa Gheorghe și menținută hotărîrea Judecătoriei Călărași din 19 decembrie 2013,

c o n s t a ă

La 24 iulie 2013 Popa Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bunu Ion cu privire la încasarea forțată a prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligației.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 03 noiembrie 2011, la rugămintea pârâtului Bunu Ion, i-a transmis în comodat pentru folosire temporară gratuită autoturismul de marcă „CITROEN XSARA”, nr/î CPL 961, care îi aparținea cu drept de proprietate privată, în portbagajul căruia se mai aflau instrumente de lucru și anume : perforator electric și polizor unghiular de marca „Bosch”, solicitându-i să-i restituie automobilul după decăderea necesității și să-1 parcheze în curtea imobilului în construcție din str. Avicena, 6 A mun. Chișinău, unde efectua lucrări de construcție.

Menționează reclamantul că deși i-a transmis pârâtului autoturismul în stare bună, acesta nu a întreprins măsurările necesare și suficiente pentru a-1 restitui în aceeași stare și manifestând lipsă de diligență, a transmis fără știrea și acordul lui cheile de la automobil și actele unei persoane străine - Cojocari Cristi, care în mod criminal, prin răpire, a intrat în posesia lui și a altor bunuri care se aflau în autoturism, iar ulterior, ca urmare a unui accident rutier , 1-a deteriorat iremediabil.

După accidentul rutier produs de Cristi Cojocari nu au mai fost de găsit în portbagaj nici în altă parte instrumentele de lucru și anume: un perforator de marca

„Bosch”, model GBH 11DE0611245708 la prețul de 25090 lei și un polizor electric unghiular de marca „Bosch”, model GWS 26-230JBV 0601856G08, costul căruia este de 5799 lei.

Menționează, că la 18 noiembrie 2011, Procuratura mun. Chișinău, pe faptul răpirii mijlocului de transport, a început urmărirea penală în baza semnelor componente de infracțiune prevăzută de art. 192¹ alin. (1) CP, iar prin ordonanța adjunctului procurorului în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința lui Cristi Cojocari din motivul împăcării părților.

Pe parcursul anului 2012 a avut mai multe discuții cu pârâtul prin care i-a solicitat repara prejudiciului, însă fără nici un rezultat.

Solicită reclamantul obligarea lui Bunu Ion de a-i repara prejudiciu material care i-a fost cauzat prin nerespectarea obligațiilor contractuale, în urma căruia fapt a fost deteriorat automobilul și pierdute bunurile care se aflau în automobil și dispunere încasării forțate de la pârît a sumei de 62 244 lei, ceea ce reprezintă echivalentul în lei a 3 800 lei – costul automobilului și suma de 30 889 lei – costul perforatorului și polizatorului. Solicită și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Călărași din 19 decembrie 2013, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Popa Gheorghe a depus apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014 a fost respins apelul declarat de Popa Gheorghe și menținută hotărîrea primei instanțe.

La emiterea deciziei instanța de apel a stabilit ca fiind juste concluziile instanței de fond privind respingerea acțiunii. Instanța de apel a calificat drept obiect al litigiului, precum și a pretențiilor din acțiune, neexecutarea de către Bunu Ion a contractului de comodat, ca urmare la ce automobilul a fost răpit și accidentat.

În susținerea netemeinicieii acțiunii, instanța de apel a invocat prevederile art. 859 Cod civil - prin contract de comodat o parte (comodant) dă cu titlu gratuit un bun în folosință celeilalte părți (comodatar), iar aceasta se obligă să restituie bunul la expirarea termenului pentru care i-a fost dat.

Conform art. 602 alin. (1) Cod civil, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

Conform art. 603 alin. (1) Cod civil, debitorul poartă răspundere numai pentru dol (intenție) sau culpă (imprudență sau neglijență) dacă legea sau contractul nu prevede altfel sau dacă din conținutul sau natura raportului nu reiese altfel.

Conform art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acțiunează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Raportînd normele de drept enunțate la materialele cauzei, instanța de apel a constatat că în acțiunile lui Bunu Ion nu au fost constatate elementele vinovăției.

Ba mai mult, instanța de apel a menționat că în cazul din speța dată nu poate fi vorba despre un contract legal încheiat, deoarece nu a fost respectată forma scrisă a contractului, avînd în vedere că tranzacțiile care au ca obiect bunuri ce depășesc o valoare de 1000 lei urmează să fie încheiate în scris.

Menționează instanța de apel că la caz s-a stabilit că automobilul, care îi aparținea cu drept de proprietate lui Popa Gheorghe a fost răpit de către Cojocari Cristi, fapt stabilit prin ordonanța privind începerea urmăririi penale din 18.11.2011, care a intrat în posesia automobilului în lipsa voinței lui Bunu Ion.

Referitor la argumentele apelantului, în ceia ce privește, că odată cu transmiterea automobilului au fost transmise și instrumentele de lucru (perforator electric și polizor unghiular de marca „Bosch”), care se aflau în portbagajul automobilului, instanța de apel le-a apreciat ca fiind declarative, nefiind demonstrat că au fost transmise odată cu automobilul.

La 17 iulie 2014 Popa Gheorghe a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe și remiterea pricinii spre rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursului s-a invocat interpretarea eronată de către instanțe a normelor de drept material și anume ce se referă la obligativitatea formei scrise a contractului de comodat. Recurentul menționează că în prevederile normelor speciale din Codul civil ce se referă la contractul de comodat, nu există prevederi ce impun expres obligativitatea formei scrise a acestui fel de contract. Menționează că după cum rezultă din esența normei ce reglementează contractul de comodat, acesta este un contract translativ de folosință și nu translativ de proprietate, astfel că în temeiul contractului de comodat comodatarul dobîndește numai dreptul de folosință, dar nu și bunul. Astfel, în cazul contractului de comodat nu poate fi estimată în lei valoarea dreptului de folosință gratuită.

La fel, recurentul consideră eronate concluziile instanței de apel, precum că în acțiunile lui Bunu Ion lipsesc elementele de vinovăție, or în ipoteza existenței de fapt între Popa Gheorghe și Bunu Ion a unor raporturi juridici de comodat, legea (art. 863 Cod civil) stabilește răspunderea comodatarului pentru neexecutarea obligațiilor contractuale, inclusiv și răspunderea lui pentru cauza neimputabilă, iar din circumstanțele cazului din speță rezultă cert că comodatarul nu și-a executat obligațiile de a nu da bunul în folosința unor terță fără acordul comodantului. Astfel,

consideră recurentul ca fiind contrară prevederilor legale poziția primei instanțe susținute de instanța de apel, că vinovat de cauzarea prejudiciului este o persoană terță, iar legătura cauzală dintre prejudiciul cauzat și acțiunile intimatului Bunu ion lipsește.

La fel, recurentul invocă aplicarea eronată de către instanțe a normelor de drept procedural. În acest sens, recurentul menționează că prima instanță s-a expus în hotărîre asupra vinovăției unei alte persoane (Cojocari Cristi) în cauzarea prejudiciului, fără a atrage, însă, această persoană în proces, iar instanța de apel nu a dat apreciere acestui fapt. Consideră că constatarea prin hotărîre judecătorească a culpei unei alte persoane decît pîrîtul în cauzarea prejudiciului, repararea căruia se solicită în acțiune, reprezintă, de fapt, un caz de soluționare a drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Popa Gheorghe nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Popa Gheorghe ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Popa Gheorghe se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru